Contributed by John Oosterman
donderdag, 27 juni 2013 - Last Updated donderdag, 27 juni 2013

In dezelfde week waarin het proces van Wikileaks verdachte Bradley Manning van start ging, publiceerde The Guardian samen met The Washington Post een onthulling. Ditmaal over het omvangrijke digitale spionagenetwerk van de NSA. Edward Snowden, medewerker van de aan de CIA-gelieerde National Security Agency (NSA) lekte afgelopen weken 41 Powerpoint-sheets naar The Guardian over PRISM. Dat is een geheim elektronisch bewakingsprogramma van de NSA dat sinds 2007 operationeel is. Het bestaan van de NSA zelf werd pas in de jaren zeventig toegegeven, meer dan twintig jaar na haar oprichting.

PRISM werd opgezet door Bush met als legitimatie de zogenaamde oorlog tegen terreur en als onderdeel van de privacybeperkende wetgeving van bijvoorbeeld de Patriot Act. PRISM heeft als doel wereldwijd internetgebruikers te kunnen bespioneren. NSA heeft toegang tot vrijwel al het verkeer dat via de grote internetbedrijven loopt. Van een videogesprek via Yahoo tot emailverkeer via Outlook, van een ‘like’ op Facebook tot een zoekopdracht op Google.

Klokkenluider Snowden zegt zelf als CIA-medewerker in de positie te hebben gestaan iedereen aan de hand van een persoonlijk emailadres te kunnen aftappen. Het afgetapte materiaal wordt voor een onbekend lange tijd opgeslagen, veelvoudig gebruikt in de dagelijkse briefings van de president (1477 keer het afgelopen jaar) en is verantwoordelijk voor 1 op de 7 inlichtingenrapporten.

Bekend is dat tenminste de internetgiganten Microsoft, Yahoo!, Google, Facebook, Paltalk, YouTube, AOL, Skype en Apple informatie verstrekken aan PRISM. Het programma houdt zo’n beetje alle data die via deze bedrijven wordt verzonden in de gaten of dwingt tot het doorgeven van informatie. Volgens de bedrijven zelf is dat zonder hun medeweten. Deze zijn zelf, om de imagoschade te beperken al campagnes gestart om opheldering van de Amerikaanse regering te eisen.

Hoe groot de dataonderschepping werkelijk is, in welke mate de bedrijven actief meewerken en welke andere bedrijven eveneens meewerken aan de NSA weten we nog niet. Glenn Greenwald, journalist van The Guardian en contactpersoon van Snowden heeft al aangekondigd in het bezit te zijn van veel onthullend materiaal en dit de komende weken na verificatie openbaar te maken.

De documenten onthullen in ieder geval hoe in 2009 buitenlandse politici en officials tijdens de G20 in de gaten werden gehouden. Hun blackberry’s werden gehackt om telefoon- en mailverkeer live door te kunnen geven aan 45 analisten, en de Britse veiligheidsdiensten zetten zelfs internetcafés op om het mailverkeer te kunnen aftappen.

Heldendaad

Wat de gevolgen zullen zijn voor de Edward Snowdens heldendaad zelf is onzeker. De VS heeft op zondag 23 juni officieel om zijn uitlevering gevraagd, maar hij is momenteel begrijperlijkerwijs spoorloos. Snowden zegt in een interview zich bewust te zijn geweest van de gevolgen die de openbaarmaking voor zijn verdere leven kan hebben. Maar hij heeft op bewonderenswaardige wijze het publieke belang boven zijn eigen luxeleven gesteld. Zoals George Orwell ooit zei: In een tijd van universeel bedrog is het vertellen van de waarheid een revolutionaire daad.

Hoewel voor activisten een groot deel van de onthullingen misschien niet verrassend zijn, is het belangrijk dat een groot publiek hiervan kennis neemt en dat er eindelijk over gedebatteerd wordt. Dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, blijkt er onder meer uit dat de verkoop van George Orwell's roman 1984 binnen 24 uur tijd in Amerika is verduizendvoudigd.

Dit artikel is een ingekorte versie van het artikel dat oorspronkelijk verscheen op socialisme.nu.